

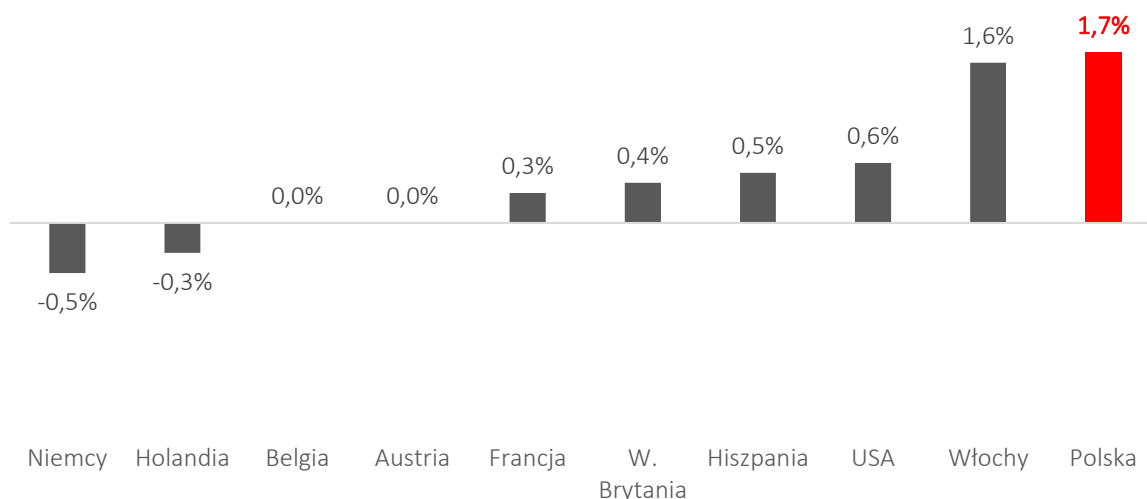
Warszawa, 8 kwietnia 2020 r.

Komentarz FOR: Dług publiczny Polski: nie bagatelizować niebezpieczeństwa

Zamieszczony na pierwszej stronie „Rzeczpospolitej” wykres, ukazujący stosunek długu publicznego do PKB w wybranych krajach bardziej zadłużonych od Polski, może sprawiać fałszywe wrażenie dobrej sytuacji finansów publicznych. Dziennik opisał go słowami „Wiele państw jest zadłużonych bardziej niż Polska”. To jest arytmetyczna prawda, ale merytoryczny fałsz, bo granica stosunku długu publicznego do PKB, przy której występują problemy fiskalne, różni się w zależności od potencjału gospodarczego danego kraju, zaufania do jego polityki gospodarczej, itp. Spośród wymienionych państw Polska (poza tylko Węgrami) obecnie najwięcej płaci za nowo zaciągane długi. Granica bezpieczeństwa fiskalnego dla Polski jest więc znacznie niżej położona niż dla wielu krajów „arytmetycznie” bardziej zadłużonych.

Zamieszczony 7 kwietnia 2020 roku na pierwszej stronie „Rzeczpospolitej” wykres, ukazywał stosunek długu publicznego do PKB w wybranych krajach bardziej zadłużonych od Polski.¹ Jednak spośród wymienionych państw Polska (poza tylko Węgrami) ponosi największe koszty obsługi nowo emitowanego długu (wykres 1).

Wykres 1. Stopy procentowe 10-letnich obligacji skarbowych, najnowsze

Brak danych dla Portugalii i Węgier. Bieżące dane stooq.pl i dane EBC z lutego wskazują jednak, że Węgry zadłużają się po wyższej stopie procentowej od Polski.

Źródło: Opracowanie własne FOR na podstawie danych Haver Analytics (opublikowanych w „The Economist” z 2.04.2020)

¹ Wykres obejmuje 11 państw bardziej zadłużonych od Polski, „Rzeczpospolita”, 7.04.2020, <https://www.press.pl/jedynki/pokaz/2/2020-04-07>

Oprocentowanie polskich obligacji skarbowych w ciągu ostatniego roku spadało, ale od początku pandemii COVID-19 oprocentowanie obligacji emitowanych przez np. USA spadło znacznie bardziej. Wraz z prognozami gospodarczymi odwróciły się oczekiwania inwestorów co do kierunku działań Fed'u (w kierunku cięć stóp procentowych zamiast wolniejszego ich podnoszenia), a kapitał odpłynął do „bezpiecznych przystani” w USA i innych krajach rozwiniętych z rynków wschodzących. Dlatego jakkolwiek w ciągu ostatniego roku oprocentowanie 10-letnich obligacji skarbowych Polski spadło o 45%, to analogiczne oprocentowanie USA spadło o 71% (dane stooq.pl). Polska ma znacznie mniejsze możliwości emisji długu niż kraje bogate.

Podsumowanie

Poziom, przy którym inwestorzy tracą zaufanie do danego państwa, różni się w zależności od potencjału gospodarki i zaufania dla jego polityki gospodarczej i in. Spośród przytoczonych państw Polska (poza Węgrami) ponosi największe koszty emisji nowego długu publicznego. Dlatego granica bezpieczeństwa fiskalnego jest znacznie niżej położona w Polsce niż w wielu krajach, które mają arytmetycznie wyższą relację długu do PKB.

KONTAKT DO AUTORA

Rafał Trzeciakowski

Ekonomista

e-mail: rafal.trzeciakowski@for.org.pl

Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju – FOR

ul. Ignacego Krasickiego 9A · 02-628 Warszawa · tel. +48 22 628 85 11, +48 726 621 240

e-mail: info@for.org.pl · www.for.org.pl

[f/FundacjaFOR](https://www.facebook.com/FundacjaFOR) · [t/@FundacjaFOR](https://twitter.com/FundacjaFOR)